

זמנית ונאשם חזק

על מה תלחמנה חברות הכנסת הבאה

טורים בגלל גיל, חוק שכר מינימי מוט, הגדלת התקציב לשירותי בריאות ומתן תנאי שיכון אזורי שייט. היא הציעה לחוקק חוק כל־תשחית" שלפיו אסור יהיה להשמיד עודפי מזון, ולחלק את עודפי המזון למשפחות נזקקות. לציבור הבלתי־דתי, יש לתת — לדבריה חופש בחירה בין גישואין דתיים לבין גישואין אורחיים.

לדעת רחל כגן יש להקדיש את השומת הלב הרבה ביותר לחינוך המשפחה, אם רוצים באומה מבוגרת. היא סבורה, שגידול מספר חברות הכנסת עשוי להביא תועלת על אף חילוקי הדעות בין ה־חברות. „בסופו של דבר, הרי גם אני, הבורגנית, וגם הקומוניסטית הנוראה היושבת שם" הצביעה על אסתר וילנסקה, „אוהבות לסרוג ולקרוא שירים..."

כל חברות הכנסת שנכתו בפי גישה הסכימו, כי יש לחנך את הנשים לעסוק בבעיות כלליות יותר, ולא להצטמצם בבעיות המיוחדות לנשים. כדי להיות בעלת השפעה בבעיות הנוגעות לנשים, עלינו להיות קודם כל מסוגלות וראויות לטפל בבעיות הכלליות; אחרת לא תוכינה דרישותינו להערכה הנכונה."

מאת רעיה נבו

גידול מספר החברות בכנסת עשוי להביא לנשים הישגים גדולים יותר. אך לא היותן מיעוט הוא הקושי היחיד בדרך להישגים. על כך הסכימו חמש חברות כנסת ממטלגות שונות, שהמועצה למעמד האשה הומינה אותן להשיב על שאלות ולהגיב על דרישות.

תהיה חייבת לשלם מס הכנסה; את דמי ביטוח הפגיעות הנגבים מן המעביד, יהיה צורך לגבות מן הבעל, כלומר: הבעל ייחשב ל־מעביד של אשתו, מצב מוזר, לכל הדעות...

היתה הסתייגות גם לגבי ההצעה לקבוע חוק עונשין לבעל המכה את אשתו. יש לבדוק קודם אם אין סעיף כזה במערכת החוק הפלילי, אמרה אסתר רוזיאל־נאור, „כיוון שקביעת חוק מיוחד האוסר להכות את האשה, ייצור רושם כאילו הכאת נשים היא אצלנו דבר שבכל יום, ויש לחוקק חוק מיוחד נגד זה..."

חוק כל־תשחית" ונישואים אזרחיים

אסתר וילנסקה סיפרה על דרישותיה למען האשה והמשפחה במסגרת מפלגתה: „הגדלת מענק הלידה ומענק הניקה, איסור פי-

לפגשה הוזמנו וציגות מכל המפלגות. אך אחדות מהן הח" נצלו והודיעו כי אין הן יכולות להופיע (נציגות המערך ומפ"ם). השתתפו: הנה למדן (רפ"י), טר"בה סנהדראי (מפד"ל), אסתר וילנסקה (מק"י), אסתר רוזיאל־נאור (גח"ל) ורחל כגן (תע"ל).

ייצוג נשי בכנסת 25 אחוז -

טניה לוונפיט, יו"ר המועצה למעמד האשה, העמידה דרישות אחדות, בחקיקה שחברות הכנסת תפעלנה להגשמתן במסגרת הכנסת השישית.

אחת הדרישות היתה, לחוקק חוק שלפיו יהיה כל הרכוש הנר"כש לאחר הנישואין שייך לנשי בני הוגג שווה בשווה. דרישות אחרות: הקניית מעמד של עובד לעקרת הבית, סידור שיתאם את שעות שהייתם של ילדי נשים עובדות במוסדות החינוך עם שעות עבודתה של האם, ניכוי החשלוט לעזורת מוט הכנסה של האשה העובדת.

המועצה למעמד האשה דורשת לחוקק חוק שלפיו תיחשב נטישת אשה וילדים עבירה פלילית, וחוק שלפיו ייענש בעל המכה את אשתו. הדרישה מאחרונה היא, להקים מדור לענייני האשה והמשפחה ליד אחד ממשדרי הממשלה. מלבד דרישות מעשיות אלה, פנתה יו"ר המועצה בקריאה אל חברות הכנסת להשתדל ולהגיע לייצוג נשי של 25 אחוזים מכלל חברי הכנסת.

כל חברות הכנסת הסכימו עקרונית לדרישה זו — לרבות אסתר רוזיאל־נאור שרצתה לדעת מדוע דוקא 25 אחוזים ולפי מה נקבע מספר זה — אבל הביאו לדוגמה מקרים, שגברים תמכו בדרישות מיוחדות לנשים ומקרים של חילוקי דעות בין הנשים בכנסת בקשר לסעיפים שונים. לגבי חוק תשלום מזונות לגרושה, למשל, לא היתה אחדות דעות בין מחברות, אמרה טובה סנהדראי, „אחדות מאתנו -- ואני ביניהן — דרשו להבטיח את קיום תקנה זו, ולדאוג שהאשה תקבל תשלום שיאפשר לה לחיות באותה רמה־חיים שניהלה בזמן נישואיה, אבל חברות אחרות טענו, כי יש לבטל את החוק, מפני שהוא משפיל את האישה."

רשות ממוכתתית למען האשה

בתגובה על הצעת המועצה למעמד האשה להקים מדור לענייני אשה ומשפחה, הציעה הנהל למדן להקים רשות ממלכתית ל־מחקר וקידום מעמד האשה. רשות זו חייבת לכלול אנשי מהל קר משטחים שונים ונציגות של ארגוני הנשים. „רשות עדיפה על מדור ליד אחד המשרדים, כיוון שיש באפשרותה להתערב בפעילות המשדדים השונים" נימקה את הצעתה, והביאה דוגמה: „בהצעת חוק מט הכנסה הוצע פטור על 2500 ל"י לשנה לאם עובדת, שמשכורתה אינה עולה על 500 ל"י לחודש, ועדת צדוק, שנקבעה לטיפול בעניינים אלה, דנה בכל התחומים האחרים, ולא דנה בהצעה זו. בעקבות דרישה מחודשת, מינה שר האוצר ועדה של פקידים, שפסקה כמובן במח"אם לרצונו. רשות ממלכתית היתה יכולה להתערב במקרה זה".

אסתר רוזיאל־נאור התנגדה להצעה. „לרשות הזאת יהיה מעמד מיעץ בלבד, ועצות אפשר לקבל ואפשר לא לקבל... היו וישנם גורמים דומים והשפעתם מועטה מאד", אמרה.

מעמד של עובדת לעקרת־הבית

לגבי הדרישה להעניק מעמד של עובדת לעקרת הבית, הסכימו חברות הכנסת סנהדראי ורוזיאל־נאור כי מלבד הזכויות כרוכה הכרת זו בחובות: עקרת הבית